

ՎԱՐԴԱՆ ՎՐԴ. ԱՐԵՒԵԼՑԻ.— Աշկ. Վանական վրդի. 1241 ին ուխտաւորութեամբ կ'այցելէ Ս. Յակոբի վանքը. որ աղօթականութեան աղագաւ երթեալ եր յեռուստիւն երկրպագել Ս. Տեղեացն (Կիրակոս, էջ 174): Երուսաղէմէ վերադարձին կը հանդիպի Կիլիկիա ուր կ'արժանանայ կթղ.ին և թագաւորին մասնաւոր մեծարանքին: Վարդանի գործերուն և երկասիրութիւններուն մասին տեսնել (Հայագատում, էջ 108—9):

ՎԱՐԴԱՆ ՎՐԴ. ԲԱՂԻՇԵՑԻ.— Հայրը եղիս, մայրը Ղարիպ, եղբայրները Խաչատուր և Խոյսապար, աշկ. Բաղիշեցի Ռաչատուր վրդի (※ 1652) (Արարտ, 1891, էջ 149). վանահայր Բաղէշի Ամրտօլու վանքին. ուսուցիչ Գրիգոր Շղթայակիր և Յովհաննէս Կոլոտ պատրիարքներու և ուրիշներու, իրաւամբ կոչուած է գերագանգեալ վարժապետ. Մչոյ ձիկրաչէն թաղի Ս. Կիրակոս եկեղեցիին ձաշոցին մէկ յիշատակարանին մէջ, Յովհաննէս գրիչ՝ անոր աշակերտը կը յիշատակէ թէ Վարդան վրդ. 1684 ին ուխտաւորութեամբ այցելած է Ս. Յակոբի վանքը իր տասնևեօթն աշակերտներով, և ուխտը կատարելէ վերջ՝ դարձած է իր աթոռը (Դիւան, Գիրք Ժ. էջ 15—19). 1653 թուականին իր ձեռագիր Խորհրդատեարը յիշատակ տուած է Ս. Յակոբի վանքին: Վարդան վրդ.ի աշակերտ Գրիգոր հետևեալ կերպով կ'աւանդէ իր վարժապետի կեանքը.

«... Վարդան արհին յոյժ պանծացեալ,

Մաքուր վարուքն սրբասնեալ

Եւ վարժապետն գերազանցեալ;

Որ յԱմրտօլ վանքն էր նստեալ.

Ի Խողց քաղաքէ կոչեցեալ

Եւ դպրատուն անդր բացեալ.

Բազում որդիս ի փառս ամեալ:

Որբոց տնանկաց էր խնամակալ

Եւ աղքատաց հայր նա գտեալ,

Եւ անձանձիր յերկս աշխատեալ,

Զեկեղեցիս յուլիս շինեալ:

Իսկ և վարուք յոյժ մաքրացեալ,

Հոգևով, մարմնով արիացեալ.

Ի պահս, յաղօթս էր նա ժուժկալ